

Des del nostre arxiu

SANT JAUME DE VILAMUNTÀ

Sabem de l'existència d'una capella denominada Sant Jaume de Vilamuntà situada a tramuntana del terme de Manlleu, prop de la divisòria amb el terme de Torelló, les dades de la qual arriben fins a finals del segle XIII. Aquesta petita església substituïa un altre edifici més vell. Segons mossèn Parassols, en la memòria, *Manlleuencs il·lustres*, premiada en el certamen literari de l'Associació Rafel de Casanoves de Manlleu l'any 1890, aquesta capella va ser edificada per Jaume de Vilamuntà, monjo del monestir de Manlleu, a ponent de la masia de Vilamuntà i que va ser beneïda l'any 1307.

Abans, però, que el monjo manlleuenc bastís aquesta capella, alguna edificació hi devia haver si tenim en compte que Fortià Sola cita un testament de l'Arxiu Parroquial de Torelló de l'any 1267, on Berenguer de Saniars deixa 12 sous per a la ermita de Sant Jaume del terme de Manlleu i destina per al seu servei un capellà custodi. Testaments posteriors, com el de la mestressa del mas Reig, el 1317 li assigna un quartà d'oli per a la llàntia, i Bernat de Perafità li deixa 12 diners el 1392. També a l'Arxiu Parroquial de la veïna vila i als llibres de l'Obra de la Parròquia, s'esmenten les despeses de la processó que es feia des de Torelló a l'ermita de Sant Jaume amb motiu d'adversitats privades i col·lectives demanant la intercessió de l'Apòstol. Encara que no en tenim notícies, de ben segur que no hi mancava la devoció dels manlleuencs durant aquest període esmentat

Alex Roca

Indret on s'alçava la primitiva església de Sant Jaume de Vilamuntà

com veurem tot seguit. El cas és que durant les centúries següents, l'ermi-
ta de Sant Jaume va anar decaient fins un total abandó.

Velles cròniques que ens va deixar escrites Domènec Torrent i Garri-
ga ens conten que l'hivern de 1853-54 va ser uns dels més freds que es
recordaven a Manlleu i que la temperatura va arribar a 17 graus negatius.
Tenint en compte els precaris mitjans de llavors per combatre els rigors
climàtics, havia de ser extremadament dur. El riu es va glaçar i les fàbri-
ques no podien treballar, el pa i el vi també es glaçava dintre les cases i
mols manlleuencs van viure un hivern de molta misèria. Però, no va ser el
fred el pitjor, a l'estiu de 1854 l'epidèmia de còlera va fer estralls a Espan-
ya amb 200.000 defuncions i quan va arribar a Catalunya, segons sembla
en un vaixell ancorat al port de Barcelona, la gent fugia a les contrades
més llunyanes possible per tal de deslliurar-se del contagi. Manlleu també
se'n va veure afectada. Si fem un repàs als llibres d'òbits del nostre Arxiu
Parroquial veiem que la mitjana dels quatre anys anteriors i posteriors al
1854 va ser de 119 defuncions i el 1854 en trobem registrades 258. Segons
el cronista, els manlleuencs aixecaven altars als carrers i a la nit feien
pregàries comunitàries perquè cessés l'epidèmia. Van ser doncs els fets

Interior actual de l'església de Sant Jaume, construïda al segle XIX

esmentats els que portaren els manlleuecs, fervorosos devots de l'Apòstol Sant Jaume, a fer la promesa de dedicar-li una capella si finia la pesta. Aquesta havia de ser en substitució de la que havia existit denominada Sant Jaume de Vilamuntà. En compliment de la promesa, el maig de 1855 es va començar la construcció de la nova capella. El fet de no aixecar-la en el mateix lloc on hi havia les restes de Sant Jaume de Vilamuntà, va ser amb el propòsit d'apropar-la més a Manlleu i que fos un indret on es dominés la visió de la vila., i així es va aixecar la capella de Sant Jaume que ha arribat als nostres dies.

Llavors, dues noves definicions es popularitzaren per determinar a quina de les dues ermites hom es referia. Sant Jaume Vell, que encara que enderrocada tenia cinc centúries d'existència, o Sant Jaume Nou, tot just construïda. Els anys han deixat en l'oblit la primera, però encara avui, en un petit turó a sobre la Casa Nova d'en Pou, es poden veure les restes de Sant Jaume Vell, ben definida la seva planta, especialment a l'hivern quan l'herbei no pot dissimular-la.

SANTA MARIA

MISSES

Dilluns 26, a les 8: família Freixa Soldevila. **Dimarts 27**, a les 8: donants. **Dimecres 28**, a les 8: família Tió Torras; Climent Coll Barraca i filla Marion. **Dijous 29**, a les 8: Joaquim Marsal i família. **Divendres 30**, a les 8: donants. **Dissabte 31**, a les 20: Maria Carme Casas Illamola; Núria Bosom (Sda. Fam.). **Diumenge 1**, a les 10: Irene Martínez ; veïns difunts del carrer del Pont; esposos Ramon Porta i Francesca Castell; família Rifà Aguilar. **Aquest diumenge no hi haurà missa de 12.**

RECORDEM

A la parròquia de Santa Maria, els diumenges del mes d'agost, excepte el dia de la Festa Major, hi haurà una sola missa a les 10 del matí. El dia 15 Festa de l'Assumpció hi haurà missa tant a les 10 com a les 12.

GRÀCIA

MISSES

Dissabte 31, a les 19: ànimes. **Diumenge 1**, a les 11: Pere i Àngela; Pepeta Rifà; Gna. Montserrat Font.

SANT PAU

MISSES

Dilluns 26, a les 19: Anna Freixa Soldevila i família. **Dimarts 27**, a les 19: esposos Francesc i Anna. **Dimecres 28**, a les 19: donants. **Dijous 29**, a les 19: donants. **Divendres 30**, a les 19: donants. **Dissabte 31**, a les 19: Isidre Paterna Plajats. **Diumenge 1**, a les 9: Alfons Mallarach. A les 12: comunitat.

DEFUNCIONS

Josep Castell Muntal (79 any) C/ Enric Delaris, 31.
Carme Delgar Baulenas (92 anys) Residència Aura.
Ramon Moratona Suriñach (57 anys) Torelló.
Encarnación Espinar Gutiérrez (78 anys) C/ Bellfort, 4.
Dolors Leiva Calvo (76 anys) C/ Torrent i Garriga, 39.
Josep Castells Baulenas (78 anys) Psg. Sant Joan, 90.
Montserrat Colomer Costa (89 anys) Ctra. d'Olot, 9.
Maria Viñas Arisa (84 anys) Residència Aura.
Josep Parés Rota (90 anys) C/Vilamirosa, 14.